49e Jaar No. 82. — 's HERTOGENBOSCH. — Donderdag 15 Julij 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? HORATIUS.

(ABONNEMENTS-PRIJS. 's Hertogenbosch . . f 12. Franco per post. » 14.) (Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.) (ADVERTENTIEN: 15 cents de regel. Behalve 35 cents zegel.)

Alweder een treurig, een grievend verlies voor de Catholijken! De edele, onschatbare Le Sage ten Broek is ll. Zondag avond te Grave alleronverwachtst overleden. Hem eene waardige hulde te brengen, daartoe ontbreken ons voor-eerst de krachten: zijn naam alleen is eene geschiedenis. Treurt Nederlandsche Catholijken! treurt. Schaart u rond zijn graf, om hem uwe laatste danktoonen te laten hooren en de schatting uwer gebeden, voor de rust zijner dierbare ziel, te brengen! Is het een teeken des tijds, dat de Catholijken zich alzoo hunne dapperste verdedigers, hunne warmste vrienden zien ontrukken? O'Connell— Le Sage ten Broek! zullen er onder de overblijvenden gevonden worden die hunnen onverzetbaren moed, hun warm, voor het catholicismus, deszelfs regten en belangen kloppend hart zullen erven? God geve het!

Wij hebben in ons vorig nommer, naar de *Arnhemsche Courant*, de tijding medegedeeld dat op vrijdag ll. de straloefening aan den onlangs gestorven kapellaan Gepkens is volvoerd. Ons voornemen was, over die zaak in den eenmaal door ons aangenomen gedragsregel te blijven volharden en ons niet te verdiepen in beschouwingen of redeneringen, welke eensdeels tegen de kracht van gewijsde afstuiten en anderdeels slechts, zonder eenig nut, hartstogten gaande maken. Wij hebben het in het afgeloopen jaar, toen die zaak aan de orde van den dag was, reeds gezegd, dat wij dezelve geheel in de handen der Voorzienigheid overlieten en zouden voorzeker daarin volhard hebben, zoo wij niet, door een' onzer correspondenten in Holland, in het bezit waren gesteld van een straatdeun, welken door de steden in de Noordelijke Provincien wordt gecolporteerd.

Een straatdeun! heeft die dan zoo veel belangrijks en is het wel der moeite waardig zich daarmede bezig te houden? Neen, voorzeker, indien het een wezenlijke straatdeun was; maar hier is het achter en met alle regt zegt onze correspondent:

„Mij dunkt, dat de stijl van het gansche „ding niet in die gewone platte liedjes zangers-„taal is en het lijdt bij mij geen twijfel of „die partij, welke steeds zoo veel moeite „aanwendt, om ons, Katholijken, te vergif-„zen, heeft ook hier hare pen gescherpt, om „ook in deze het mogelijke te doen, ten einde „deze voor elken Katholijk zoo grievende zaak „op de meest mogelijke wijze rond te venten „en op de publieke straten in de oogen te doen „schreeuwen."

En inderdaad, het *gansche ding* draagt de kenmerken van uit eene meer geoefende pen te zijn voortgevloeid. Ondanks alle moeite, welke oogenschijnlijk aangewend is, om plat te zijn, straalt er oefening en overleg in door. Het zijn geene platte uitvaringen, verachtelijke beschuldigingen tegen onze heilige godsdienst en hare bedienaren, welke overigens slechts werken kunnen op menschen, bij welke de achting voor de eene als voor de anderen reeds verloren of tot den laagsten trap gedaald is; neen! men is met meer beleid te werk gegaan; men heeft het mom van medelijden aangenomen, men heeft den zedeprediker uitgehangen; dat doet geen straatzanger, dat doet alleen hij, die vooruit berekent, dat hij daardoor beter op eenvoudige, maar weldenkende harten werken kan, en door het gift onder dat verguldsel toe te dienen, zich nog beter van deszelfs werking, en doelmatige werking overtuigen wil. Zoo zegt de steller van dat schandding, onder anderen, reeds bij den aanhef, over den kapellaan Gepkens sprekende:

„ . . . . . Groot was zijne bestemming, als „Herder en Leeraar van menschen, om de-„zelve met God en zijne werken bekend te „maken; hier op aarde groot moest derhalven „ook zijn streven zijn om aan dit doel te be-„antwoorden; doch *wie staat, bidt God dat hij* „*niet en valt.*"

Hoe fijn wordt daar de wandaad van Gepkens, in de oogen van den steller ontegensprekelijk aangenomen, niet op rekening van den *mensch* maar op die van den *Herder en Leeraar* gesteld; hoe gepast worden de laatste woorden aan het adres van alle catholijke *Herders* en *Leeraars* gezonden! Het is hier niet alleen verguizing, maar met eene helsche fijnheid gesponnen verguizing.

En dan het volgende:

„Maar waarom juist zulk eene verschrikke-„lijke ophef van deze zaak gemaakt? Omdat „hij een Kapellaan is? Is dan een Kapellaan „ook van geen vleesch en been? of heeft hij bij „andere Adamskinderen minder geneigdheid „tot zondigen?"

Maar het minder verstandige publiek moest ook nog overtuigd worden, dat de ongelukkige veroordeelde schuldig was. Men kon, men durfde wel niet zeggen, dat hij zijne schuld beleden had, maar het moest toch te kennen gegeven worden: ziehier hoe fijn dit overlegd werd, onder den sluijer van de hartelijkste deelneming van de fijnst gehuichelde vroomheid.

„Vol en doordrongen van berouw (??) ver-„beide de Ongelukkige in zijne kerker het „oogenblik waarin men hem zoude afhalen, „om hem naar de strafplaats te geleiden, he-„vig klopte hem het hart terwijl hij het oog „ten hemel vestigde en God om vergeving zij-„ner misdaad smeekte."

Opmerkelijk is het dat de meeste vervalschingen van stijl in opzettelijke taalfouten bestaan, welke men vrijwillig zooveel kan maken als men zelf maar wil.

„Ziet gij dien hartenkenner! Het grievend hart-„zeer van den ongelukkige was berouw, hiervan „was hij vol en doordrongen; zijne hartsklop-„ping, toen hij ter strafplaats geleid werd was „wroeging; het oog, hetwelk hij ten hemel ves-„tigde, was niet om van God kracht, sterkte en „gelatenheid aftesmeeken; neen: hij smeekte God „om vergeving zijner misdaad. Dit alles kon „toch slechts dan eenigen grond van waarheid „hebben, wanneer de veroordeelde zijne misdaad „bekend had, hiervan spreekt hij echter geen „woord.

Het lust ons niet, meer aan te halen uit dat walgend ding, door hatelijke partijzucht in de wereld gebragt en aan straatzangers vertrouwd, omdat het beter ingang bij hen zou vinden; wij hebben ons alleen bij het daadwerkelijke bepaald.

Wonder is het, dat de regering en overheden die haar vertegenwoordigen, het lijdelijk gedoogen. Hoe! zijn de tijden van [illegible] niet bedenkelijk genoeg en moet men [illegible] zulke wijze de hartstogten gaande maken [illegible] regering, welke in deze dagen zoo [illegible]

gen de drukpers te velde trekt, wanneer het de handhaving harer stelsels geldt, wanneer het eene vermeende beleediging van het Hoofd van den Staat aangaat, welke, al ware zij eene beleediging, naar ons inzien slechts een verachtend stilzwijgen verdiende, wijl zij gansch en uitsluitend persoonlijk was en eene vervolging dus, zelfs bij veroordeeling, het hooge standpunt des beleedigden onwaardig was; zoodanige regering laat oogluikend en straffeloos toe, dat een onverlaat twist en tweedragt onder de ingezetenen kome zaaijen; een aanzienlijk gedeelte der natie in eene harer dierbaarste gewaarwordingen krenke en openlijk met de grievende smart, welke de Katholijken bij het voorgevallene ontwaren moeten, den spot kome drijven, met haar, door liedjeszangers, langs de openbare straten te doen beschimpen?

Wij voor ons vreezen niet, het gedrag der partij aan den schandpaal der publieke opinie te klinken en het gedrag der regering en overheden aan de ernstigste overwegingen van velen aan te bevelen.

KERKELIJKE STAAT.

Als vervolg op het hoofdartikel, in ons voorgaand nommer, moge nog het volgende tot nadere opheldering verstrekken.

De bladen van Rome hebben intusschen, ter gelegenheid van het *motu-proprio* van den 14 junij, eenige geschiedkundige beschouwingen en bemerkingen in het midden gebragt, welke wij onze lezers willen meedeelen, zoo als zij door l'*Univers* zijn te zamen getrokken.

» Het pauselijk gouvernement, die geheel godsdienstige monarchie, moet niet aan de minste verdenking van despotismus of willekeur blootstaan. Daarom heeft zij zich, van den oorsprong af, zoo als de geleerde kardinalen de Luca en Bellarminus te regt opmerken, omringd van de eerbiedwaardigste, de weetigste aristocratie de aristocratie van verdienste, die van het H. Kollegie. De kardinalen maakten dus den onmiddellijken raad van den Paus uit, een raad waartoe noch de regten van geboorte, noch die van rang toegang verleenen, maar die zich slechts opent voor uitstekende, aan de Kerk bewezene diensten. Dit is hetgeen de H. Kerkvergadering van Trente voorschrijft in hare 21e zitting, dit is hetgeen onze H. Vader Pius IX, besloten heeft na te komen, volgens de woordelijkheden bewonderenswaardige en onbewimpelde allocutie in het geheim consistorie van den 11 junij. De tegenstrijdige voorbeelden, welke de geschiedenis, zelfs in nog niet zeer verwijderde tijden zou kunnen opleveren, nemen niets weg van de kracht der wet, van welke zij afgeweken zijn.

» Nu moet opgemerkt worden dat daar de congregatien der Kardinalen geroepen zijn om de zaken te behandelen, welke al de Kerken der katholijke wereld betreffen, zij niet zonder moeijelijkheid en ongelegenheid van die gewigtige bedieningen konden ontslagen worden. Ook begon, tegen den tijd van Sixtus V, de gewoonte om elken maandag een consistorie te houden, verloren te gaan; daarin werden gewoonlijk de vraagstukken behandeld, strekkende tot belangen der steden en gemeenten van het kerkelijk erfdeel van St. Pieter betroffen en de kardinaal-beschermer van elke derzelve bleef belast, om aan zijne clienten de consistoriale besluiten bekend te maken. Maar de onderwinding leerde, dat de audiencien met de ontvangst en het verhoor der agenten of afgevaardigden der gemeenten, het geschikt brengen van vragen aan het consistorie, de zitting worden in de audiencien te geven, al den tijd benamen waarover zij beschikken konden, en dan nog de tijd niet overbleef zich met de talrijke gewigtige zaken der algemeene Kerk bezig te houden. Toen Sixtus V deze wijze van beheer van de kerkelijke aangelegenheden in consistorie te behandelen afschafte, stelde hij onderscheidene congregatien in, bestemd om in de belangen der Kerk te voorzien en begon met de staatsaangelegenheden te doen door speciale besluiten der secretarie, slechts voor hoogst gewigtige zaken den raad van het H. Kollegie inwinnende. Dit stelsel breidde zich meer en meer uit, zoodanig dat onderscheidene bedieningen door kardinalen bekleed en levenslang verleend, al de werkzaamheden van regering en bewind onder elkander verdeelden. De laatste fransche verovering voltooide dit stelsel van volstrekte centralisatie, door al de magt te vereenigen op de Staats-secretarie, welke, achtervolgens bijna al de bevoegdheden van het kamerlingaat, de thesaurie en andere bedieningen en prefekturen aan zich trok.

» Die wijze van besturen kon niet van duur zijn en Leo XII, Pius VIII en Gregorius XVI hebben onderscheidene pogingen aangewend, om haar te wijzigen. De ervaring en de wensch van alle goede burgers verlangden naar eene nieuwe hervorming, de Staats-Secretarie zelve wenschte haar vurig. Een raad van ministers, een voortdurende raad, welke de verantwoordelijkheid en beslissing van alle zaken niet meer op eenen persoon zou doen drukken, maar die, na dezelve door eene gezamenlijke beraadslaging tot klaarheid gebragt te hebben, ze aan het opperst gezag van den H. Vader zou onderwerpen, was het voorwerp van den algemeenen wensch. Dien wensch te bevredigen, was aan het algemeen welzijn en aan de welvaart der Kerk de stevigste waarborgen geven; dit heeft het *motu-proprio* van den 14 junij met eene bewonderenswaardige wijsheid tot stand gebragt.»

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 23 junij. Dezer dagen is de bliksem op het torentje van de moskee van den sultan Bajazet te Konstantinopel geslagen. De toren stortte met veel geweld in en doodde twee menschen in zijnen val. Het is de derde moskee onzer hoofdstad welke dit jaar door het vuur des hemels getroffen is. De bliksem is sedert korten tijd op vele andere staatsgebouwen gevallen: als op het keizerlijk verblijf van Tchéragan, de poort van Andrinopel en de artillerie-kaserne bij Béra.

Deze gebeurtenissen hebben veel moedeloosheid onder de turksche bevolking veroorzaakt: haar bijgeloof doet haar in dezelve het voorteeken van groote rampen over het turksche rijk zien.

— In Albanie is een opstand uitgebroken. Duizend man hebben zich van Argyro-Castro willen meester maken. Zij zijn verslagen geworden en een aantal gevangenen zijn naar Konstantinopel gevoerd.

RUSLAND.

Rusland heeft ook zijne administratieve schandalen. Een brief uit St. Petersburg van den 28 junij meldt dat men in die hoofdstad veel sprak van generaals en hooge ambtenaren van het leger van den Caucasus, die van diefstal en knoeijerij beschuldigd worden. De keizer heeft den generaal graaf van Nitroff, lid van den keizerlijken raad, controleur-generaal van het keizerrijk, naar Tiflis gezonden, om de werkzaamheden van den krijgsraad die belast is, over de schuldigen te oordeelen, te bewaken en te bespoedigen.

ZWITSERLAND.

BERN 4 julij. De tweede zitting van den Landdag heeft niets belangrijks opgeleverd. Er is mededeeling gedaan van de verzoekschriften welke aan denzelven gezigt zijn. Een is er van 1911 gevestigde burgers, die vragen dat de nieuwe constitutie van het kanton niet door den Landdag herzien worde, de overige zijn van kloosters uit Argau en Thurgau alsmede van het klooster van Rheinau in het kanton Zurich, die zich alle over de respective kantonnale overheden beklagen. Er is besloten dat over de verzoekschriften gehandeld zal worden tegelijk met de artikelen der tractanda, welke daarop betrekking hebben. Voor de aanstaande zitting van donderdag kondigt men de beraadslaging aan over §§ 7 en 11 der tractanda, handelende over de officieren van den federalen staf, welke te gelijk tot het leger van den Sunderbund behooren. Waarschijnlijk zullen die twee betrekkingen onvereenigbaar verklaard worden.

DUITSCHLAND.

De dagbladen van Pruissen zijn opgevuld met de verhalen der feestelijkheden, [illegible] de onderscheidene steden de afgevaardigden van den Landdag bij hunnen terugkeer ontvangen. Overal feestmalen, serenades en andere vertooningen, welke vooral aan de leden der oppositie gericht worden. De Rijn-provincie is altijd op de eerste rei door den ijver welke zij in deze demonstratien, waarbij de staatkunde altijd de grootste rol speelt, aan den dag legt.

ENGELAND.

LONDEN, 10 julij. Gisteren is op Foreign Office een kabinetsraad gehouden, welke door al de ministers bijgewoond werd.

— De hertog van Broglie, ambassadeur van Frankrijk heeft gisteren op het paleis Buckingham gedineerd.

— De prins Charles-Lucien Bonaparte, prins van Canino, is gisteren naar Koppenhagen vertrokken. Van daar zal hij naar Stockholm en verder naar Berlijn gaan.

— Lord Grey is benoemd om de koningin bij hare aanstaande reis naar Schotlandte vergezellen. Die zeer kwam lord John Russell toe, doch deze zal te Londen teruggehouden worden door de belangen zijner verkiezing.

— De *Globe* verzekert dat het Parlement den 22 julij zal ontbonden worden.

— Men spreekt te Londen, in de groote wereld veel over een huwelijks ontwerp, hetwelk eerdaags spoedig verwezenlijkt zou worden. Het geldt niet minder dan de vereeniging van den grootsten naam van Engeland, van den hertog van Wellington in persoon, met de rijkste erfgename der drie koningrijken, miss Burdett Coutts.

Miss Burdett Coutts, die zooveel schitterende partijen van de hand gewezen heeft, is verleid geworden door de gedachte van hertogin van Wellington te worden; die eer heeft haar reeds een zevental jaren van den vermaarden krijgsheld doen vergeten. Het zal in de oogen der engelsche aristocratie geen geringe roem zijn, te Apsley-House te gaan zetelen en eene populariteit te deelen, welke de staatkundige gebeurtenissen der laatste dertig jaren overleefd en getrotseerd heeft.

De aanstaande hertogin van Wellington is thans veertig jaren oud.

IERLAND.

Ierland is nog niet ten einde van desselfs rampen. De toestand wordt nog verergerd door de betreurenswaardige verdeeldheden, welke er heerschen. Om Engeland met vrucht op den weg der heilzame hervormingen te doen voortreden, is eenheid allerhoofdzakelijkst. Het was O'Connell gelukt groote dingen tot stand te brengen, omdat hij meer dan twee derde der bevolking tot zich gelokt had; hij had, op het oogenblik van den strijd, slechts de oranjisten te bevechten. Maar helaas! thans is het anders gelegen. Zijn doud, wel verre van de partijen te bevredigen, heeft hare afgekeerdheid nog vermeerderd. De nationale partij, verdeeld in Jonge en Oude Ierland zal te minder weerstand aan het oranjismus kunnen bieden, daar die twee denkbeelden reeds sinds elkander te verdelgen.

Het Jonge en het Oude Ierland hebben het belang niet willen beseffen, hetwelk er voor hen in gelegen was, om op de doodkist van O'Connell eenen

vrede te teekenen, welke hen geduchte aan de vijanden des vaderlands zou hebben gemaakt. De onwelvoegelijke taal van het dagblad van het Jonge Ierland heeft de zonen van O'Connell in de harde verpligting gebragt, van aan de vertegenwoordigers der *Confederatie* de een te weigeren, bij de lijkplegtigheden huns vaders tegenwoordig te zijn. Het comité van het repeal-genootschap heeft daarenboven besloten, de verkiezing van den heer Smith O'Brien tegen te werken en, het Jonge Ierland heeft van zijne zijde een comité opgerigt, om John O'Connell, die zich aan de kiezers van Dublin moet voorstellen te doen mislukken. De algemeene verkiezingen in Ierland zullen des te belangwekkender zijn, daar zij aan de twee vijandelijke partijen gelegenheid geven hare krachten te beproeven. De kiezers zijn geroepen, om zich voor het Jonge of voor het Oude Ierland te verklaren. Zij zullen ons leeren hoeveel deelneming de tegenstrevers van O'Connell in het land ontmoeten.

De vijandschap der twee partijen, welke beide de parlementaire onafhankelijkheid van Ierland zullen bewerken, levert een te bedroevenden tooneel op, daar hierdoor de treurige vooruitzigten van O'Connell, die toen hij Engeland uitnoodigde om Ierland regt te doen wedervaren gedurende zijn leven, de vrees uitte, dat zoo zulks niet geschiedde, Ierland hen eene bloedige uitvaart zou bezorgen, beginnen zich te verwezenlijken.

— De dagbladen van het repealgenootschap melden dat John O'Connell er van heeft afgezien om zich als kandidaat bij de aanstaande verkiezingen voor te dragen en dat geldelijke omstandigheden hem tot dat besluit gedrongen hebben.

SPANJE.

MADRID, 6 julij. Brieven van Toledo melden dat de factie van Calvente verslagen is en die Cabecilla den dood in den strijd gevonden heeft.

— Bij koninklijk besluit zijn honderd millioen realen, door schatkistbilletten vertegenwoordigd, gecreëerd.

— De generaal Concha, opperbevelhebber van het hulpleger in Portugal, is verheven tot den rang van markies van Duero en Grande van Spanje. De heer de la Torre Ayllon ontvangt het grootkruis der orde van Karel III. De generaal Pavia is tot markies van Novaliches verheven.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 julij. Men zegt dat op voorstel van den minister van oorlog, het gouvernement besloten heeft de uitlevering te vragen van den heer Teurange, beheerder van het godshuis van Grosbois, die ook al van oplichting en knoeijerijen beticht wordt.

— Het gerucht heeft zich verspreid dat het gouvernement besloten heeft dat een leger tegen Abd-el-Kader, tot hulp van den keizer van Marokko zenden zal worden.

— In de zitting van het Hof der Pairs van Zaterdag, welke, na het vertrek van een post werd hervat, is de gewezen minister Teste ondervraagd.

— Het fransch gouvernement heeft, op aanvraag van lord Palmerston, de onafhankelijkheid der eilanden Huahine, Raïatea, Borobora en van een aantal andere eilanden in den omtrek van Otaheite erkend. Het verbindt zich om nooit, op welken tijd ook, bezit van die eilanden te zullen nemen. De inboorlingen van Otaheite, die de plaatsen, welke onder het fransch protectoraat gesteld zijn, hebben willen verlaten, zijn gemagtigd naar de onafhankelijke eilanden de wijk te nemen.

— In het *Journal des Débats* lezen wij: « In de beide Kamers heeft zich het gerucht verspreid dat de heer Pellapra zich bij eene der volgende zittingen van het hof gevangen zou stellen. Hij zou dit voornemen in eenen brief uit Brussel gedagteekend te kennen hebben gegeven.»

Het *Journal de Bruxelles* zegt daarop dat het de verzekering heeft ontvangen dat de heer Pellapra door België gereisd is, zich naar eene der belgische havens begevende, alwaar hij zich naar Londen ingescheept heeft.

Andere bladen hebben gemeld, dat de heer Pellapra zich te Haarlem bevond.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, 14 julij.

— Bij besluit van den 7 julij jl., n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

tot burgemeester der gemeente Lith, in plaats van wijlen L. Bokstart, te benoemen W. van Krey, lid van den raad aldaar;

tot burgemeester der gemeente Sprang, in plaats van wijlen H. Veugenuwen, te benoemen C. van Riel;

aan P. Arts, op het daartoe door hem gedaan verzoek eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Oploo, St. Anthonius en Ledeacker, en

in dezelfs plaats als zoodanig te benoemen M. Cleophas.

TILBURG, 11 Julij. Gisteren avond heeft het muziekgezelschap, *de Nieuwe Harmonie*, dezer stad, eene serenade gebragt aan den heer mr. A. J. Mutsaers, die in de laatste vergadering der provinciale staten herkozen is, tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Men heeft gisteren op de hoeve van Z. M. alhier, een begin gemaakt met het maaijen der rogge, welke aldaar schoon en overvloedig gewonnen is; het is dienvolgens te verwachten, dat vrijdag aanstaande de markt van nieuw graan zal voorzien wezen.

's GRAVENHAGE 12 julij. Sommige dagbladen spreken van onrust, van gisting, of wat dies meer zij, in deze en andere steden. Reeds heeft de *Arnhemsche Courant* die gisteren wedersproken, voor zooveel die stad betreft. Wij kunnen verklaren dat het gemelde gerucht, ook voor zooveel deze stad aangaat, ten eenenmale logenachtig is, en dat er hier gelukkig geen zweem van gisting bestaat. Daar wij der waarheid meenen getrouw te moeten zijn, zoo achten wij ons verpligt dat logenachtige en uit de lucht gegrepen gerucht, ten stelligste te moeten tegenspreken.

BRIELLE, 9 julij. Heden had in de roomsch-katholijke kerk te dezer stede eene bijzondere plegtigheid plaats. Zijne doorl. hoogw. Cornelius Ludovicus baron van Wijckerslooth, bisschop van Curium, diende aan een groot getal leden dezer R. K. gemeente, alsmede van die van Hellevoetsluis, het H. Sacrament des vormsels toe, waarna zijne hoogw. (zijnde het juist de feestdag der martelaren van Gorinchem, de patronen der kerk) de plegtige hoogdienst verrigtte, bijgestaan door verscheidene geestelijken, welke ter viering van dit feest waren overgekomen. Zijne hoogw. beklom eindelijk zelf den kansel en hield eene zeer uitgesneden redevoering, die met stichting en eerbied werd aangehoord.

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABAND.

Zitting van 12 *julij.*

Afwezige Leden.

De notulen van de vorige vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

Op een uitgebragt rapport op de voordragt van den heer van Heyst, tot het ontwerpen van een algemeen Brandt-Reglement in deze Provincie, is besloten Heeren Gedeputeerde Staten te verzoeken, hetzelve in overweging te willen nemen.

Op een rapport in vorige vergadering uitgebragt, betrekkelijk de vereeniging en vereenvoudiging der Polder Besturen in het land van Heusden, waaromtrent wederzijdsche reclames zijn gedaan, is besloten de Ingelanden ten deze in hunne belangen te hooren.

Nog zijn onderscheidene zaken van minder belang behandeld.

In de vergadering van den 13 is na langdurige deliberatien besloten, aan Zijne Majesteit eene ordonnantie ter goedkeuring te onderwerpen, nopens de verpligting van Gemeenten, tot het bijdragen in de kosten voor de noodzakelijk geoordeeld wordende Provinciale Wegen.

In deze vergadering zijn ook rapporten uitgebragt, nopens het verzoek van de Regtbank te Breda, tot voldoening van achterstallige kosten.

Op het verzoek van de Regtbank te 's Bosch, om vermeerdering der somme voor kleine onkosten.

Over de rekeningen van den administrateur van 's rijkstimmerwerk, over de jaren 1844, 1845 en 1846.

Op het verzoek van den heer betaalmeester te 's Bosch, om eene toekenning voor zijne werkzaamheden.

Nopens de provinciale begrooting voor het jaar 1848.

Op het adres van de commissie voor het uitwaterings-kanaal der Maaspolders.

En zijn deze rapporten ter inzage der leden voorgelegd.

En wijders overgegaan zijnde tot de behandeling der rapporten over het aanleggen van Provinciale en andere wegen, onder bijdrage van de daarbij betrokken gemeenten is besloten tot aanlegging van Provinciale wegen:

1°. Van St. Oedenrode over Schijndel en St. Michiels-Gestel op Vught.

2°. Van Veghel over Erp tot Gemert.

3°. Van Willemstad den Oude Molen, Zevenbergen, op de 3 Hoefijzers, met eenen zijtak op Tijnaart.

4°. Van Geertruidenberg over de Made, Zwaluwe op den grooten weg.

Alsmede tot de bijdrage voor een derde in de kosten van Gemeentes wegen.

1°. Van Schijndel op de Rivier de Aa.

2°. Van Oss op Heesch.

Aan de gemeente Oirschot is te kennen gegeven, dat in het verzoek om eenen provincialen weg op Boxtel aan te leggen niet kan worden getreden, maar dat ingeval men mogt verlangen, ten deze eenen gemeente-weg aan te leggen, het vooruitzigt over blijft, tot eene provinciale bijdrage voor een derde in de kosten.

Het verzoek van het Bestuur te Grave voor eene buitengewone subsidie tot aanlegging van eenen weg van die stad op Velp, is aan Gedeputeerde Staten tot instructie gezonden.

Nog zijn de heeren Gedeputeerde Staten uitgenoodigd, met het Gouvernement de onderhandeling voort te zetten, betrekkelijk de wegen van

1°. Eindhoven op de Limburgsche grenzen.

2°. Van de Willemstad op Bergenopzoom.

En is de Vergadering ten driemale geadjourneerd tot den volgenden dag.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 12 *julij.*

In de zitting van heden, ten één ure gehouden, is kennis gegeven van het koninklijk besluit, houdende benoeming van den heer van Akerlaken tot lid van de Eerste Kamer, met bepaling dat die benoeming eerst effect zal sorteren met den aanvang der volgende zitting.

Onderscheidene verzoekschriften zijn ingekomen, die in handen der daarvoor bestemde commissie gesteld, en eenige boekwerken die in de boekerij zullen worden geplaatst.

De petitien zijn:

van inwoners van Oosterhout, aandringende op eene spoedige herziening der kadastrale plans en indeelingen; van ingezetenen uit de provincie Groningen, bezwaren in het midden brengende op de voordragt nopens het steun- en kiesregt; van de heeren Schimmelpenninck e. s. wijnhandelaars te Amsterdam, tegen de voorgestelde verhooging van den accijns op den wijn, als onderdeel van het wetsontwerp tot afschaffing van den accijns op rogge; van den heer Collot d'Escury, te Zutphen, bedenkingen inhoudende tegen de bepalingen van het voorgedragen strafwetboek, betrekkelijk het voorgeven van den burgemeester eener gemeente in Gelderland, betrekkelijk de bepalingen voorgesteld

bij het derde boek van diezelfde wetsvoordragt; van Roomsch-Katholijke kerkvoogden der bisschoppelijke Klerezij, de medewerking der Kamer inroepende, ten einde het verschil te doen ophouden, alsnog tusschen de Regering en de Klerezij bestaande.

Daarna wordt, overeenkomstig art. 63 van het reglement van orde overgegaan tot de zamenstellingen der afdeelingen voor de maanden julij en augustus. De zamenstelling is als volgt:

Eerste afdeeling: Gouverneur, van Dam, de Man, van Berencarspel, Verwey Mejan, Beek, Vollenhoven; van Akerlaken; Uytwerff Sterling, van Heemstra, van Twist, Modderman, van Panhuys.

Tweede afdeeling: Nederbragt, van Rosenthal, Hoffman, Faber van Riemsdijk, van Bleiswijck, Enschedé, Buraki, Bijleveld, de Backer, Menso, Lycklama à Nyeholt, Nap, Weichs de Wenne.

Derde afdeeling: Storm, Sasse van Ysselt, de Jong, Nederburgh, Gevers, de Monchy, Rooft, Telting, Cost Jordens, Beerenbroek, Cornelt.

Vierde afdeeling: Mutsaers, Romme, Schoonevelt, Boreel, Timmers Verhoeven, van Naamen, van Leenwen, C. Hoft, Kien, Stas Buisman, Kniphorst.

Vijfde afdeeling: Luyben, de Kempenaer, van Nagell, van Rijckevorsel, Anemaet, Luzac, Egter van Geltstein, van Heloma, Jongsma, van Haersolte.

Tot voorzitters en tweede voorzitters dier aldus zamengestelde afdeelingen zijn door de afdeelingen benoemd, 1ste afd. van Panhuys en van Dam van Isselt; 2de afd. van Riemsdijk en Enschedé; 3de afd. Telting en Cost Jordens; 4de afd. Stas Buisman en Schoonevelt; 5de afd. Luzac en van Geltstein.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het wetboek van strafregt. Daar echter het zelve nog niet gevorderd alzo worden derselve bepaald op morgen (dingsdag) achtend ten 11 ure.

Zitting van 13 julij.

In deze zitting is een aanvang gemaakt met de beraadslagingen over de wets-ontwerpen houdende het Wetboek van Strafregt. Na den afloop der algemeene beraadslagingen over die wets-ontwerpen is de vergadering overgegaan tot die over den 1sten titel van het 1ste boek, welken titel vervolgens met 35 tegen 16 stemmen is aangenomen.

De beraadslagingen zullen morgen ten elf ure voortgezet worden.

LATERE BERIGTEN.

In Griekenland hebben pogingen tot opstand plaats gehad, welke dadelijk weder gesmoord zijn.

De algemeene verkiezingen zijn in dat land afgeloopen, de behoudende partij heeft er eene overgroote meerderheid erlangd.

De keizer van Rusland heeft het ontwerp goedgekeurd van een uitgebreid spoorwegnet, hetwelk de drie hoofdsteden Warschau, Moscow en St. Petersburg moet verbinden.

Van de 617 leden des Pruissischen Landdags hebben slechts 302 onvoorwaardelijk de deputatien gekozen, 158 hebben zulks met voorbehoud gedaan en 58 hebben dagtegen geprotesteerd.

Men berekent dat in minder dan een jaar door het engelsch gouvernement ruim 115 millioen gl. ten behoeve van Ierland besteed zijn.

Het spaansche ministerie heeft besloten eene leening van 12 millioen gl. te doen op korten termijn, gedurende de afwezigheid der Cortes, welke thans men weet verdaagd zijn zonder bepaalden tijd van volgende bijeenkomst. De negociatie dier leening zal groote hinderpalen ontmoeten.

De koning der Belgen is in den avond van 11 te Parijs aangekomen.

Het fransch gouvernement moet aan het Pruissisch hof eene krachtige nota hebben doen toekomen, welke in Zwitserland veel sensatie gemaakt heeft.

Het schijnt gansch ongegrond te zijn dat de heer Pellapra zich voor het hof der Pairs gevangen zal geven, want alvorens Parijs te verlaten heeft hij zijne echtgenoot bevel gegeven, om indien de deurwaarders komen, welke krenkend voor hem zijn, eenige stukken over de leggen, welke hij voor zich bewaard had. Hieraan heeft mevrouw Pellapra voldaan. Die stukken behooren niet toe aan den heer Teste, aan den heer Pellapra hoofdzakelijk de zaak van Gouvernaz.

In de zitting van het hof der Pairs van den 12 deden de debiten, namelijk gelezen de verdedigingsredenen van de Pellapra, van den Franschen Pair en gemelde stukken en zijn vervolgens [illegible]

De Staatsraad, Gouverneur van Noord-Braband, maakt bij deze bekend, dat aangezien de vroeger gemaakte bepaling dat het Belgisch gedeelte der Zuid-Willemsvaart, van den 17 der thans loopende maand tot den 17 augustus aanstaande zoude worden drooggezet, en de scheepvaart op dit gedeelte gedurende gemeld tijdvak gestremd blijven, is ingetrokken, ook de voorgenomen droogzetting of stremming dier vaart in deze Provincie, waartoe betrekkelijk is des Gouverneurs annonce, van den 7 junij jl. op den daarbij vermelden tijd niet zal plaats hebben, maar voor een onbepaalden tijd is uitgesteld.

's Hertogenbosch, 7 Julij 1847.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.:
A. J. Borret.

Advertentien.

*** Gisteren avond overleed alleronverwachtst, aan de gevolgen eener hersenberoerte, in den onderdom van 71 jaren en circa 8 maanden, tot diepe droefheid van mij en van onzen Pleegzoon, mijn geliefde Echtgenoot *JOACHIM GEORGE LE SAGE TEN BROEK*, in deven Oud-Notaris, Ridder van de Gouden Spoor, lid van het Provincial Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in *Noord-Braband*, enz. Bijna 47 jaren heb ik mij in het bezit van dezen deugdzamen en godsdienstigen man mogen verheugen. Zijn godvruchtige wandel doet mij vertrouwen dat zijn uiteinde zalig is geweest.

Grave, 12 Julij 1847.

Wed. J. G. LE SAGE TEN BROEK,
VAN LIJL.

Om de groote uitgestrektheid der veelvuldige betrekkingen, gelieve men deze als eenige kennisgeving aan te nemen.

VOORDEELIG AANBOD!

Door kwitering van Affaire, wordt er terstond
UIT DE HAND TE KOOP aangeboden,

eene Winkelhuizinge,

ook kunnende ingerigt worden tot

Heerenhuizinge,

gelegen in eene der volkrijkste straten dezer Stad, en bestaande uit eene VOOR- en FINNENKAMER, KELDER, GEMAK en POMP, eene HANG- en KELDER-KAMER, benevens boven eene schoone VOOR- en ACHTERKAMER, DROOGZOLDER etc., voor den geringen prijs van *f* 1100,00 vrij aan den naam, en wel, des verkiezende, mer een hypotheek van *f* 700,00, zoodat er slechts *f* 400,00 aan contanten zouden benoodigd zijn. Adres onder de letter A, bij den Drukker en Uitgever dezer.

Zuidpolder
VAN
OSSENDRECHT.

De Notaris *VAN VUGHT*, te *Roozendaal*, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, publiek presenteren te verkoopen:

vijf Kampen Tienden,

uitgaande de Landen in den Zuidpolder van *Ossendrecht*, verdeeld in *tien koopen*, welke ook gesamentlijk zullen worden gepresenteerd. De Koopen zullen gehouden worden voor den Notaris, op *Dingsdag den 20 julij* 1847, en zullen dan finalen verkoop, op *Dingsdag den 3 Augustus* 1847, beide des voormiddags om 10 uren, ten huize en herberge van *J. C. MATTHEUSSENS* op den Dam te *Ossendrecht*.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd, brieven *franco*.

Ziegt hebbevoort

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN.

ARRONDISSEMENTS DIRECTIE DER INDIRECTE BELASTINGEN TE *BREDA*.

OPENBARE VERPACHTING
VAN HET
VOETVEER
VAN
MAREN op HERWAARDEN.

De ONTVANGER DER DOMEINEN, te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe gemagtigd, op Dingsdag den 20 Julij 1847, des namiddags ten *twee* ure, te *Lith*, in het veerhuis bij P. J. Pieman, voor den tijd van zes agtereenvolgende jaren, zullende ingaan 1 November 1847, verpachten:

Het VOETVEER op de Maas van MAREN op HERWAARDEN, Vice Versa.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen van Pachter van den Ontvanger der Domeinen voornoemd.

H. W. VAN GRASVELD.

Graanmarkt
van 'sHERTOGENBOSCH.
Maandag en Dingsdag, 12 en 13 Julij.

ROGGE / 10.65 à / 11,15.
BOEKWEIT / 10.65 à / 11,00.
HAVER niet aan.

AMSTERDAM, 12 Julij.

Tarwe bij geringen verkocht: in cons. f 328 p. b. Pools. f 490, 510; 126 p. ditto f 485, 505; 130 p. Winter f 490, 130 p. Rott. f 496.

Rogge lager afgegeven. In cons.: 125 p. Petersb. f 300, 117 p. Odessa f 280; 117 p. Riga f 265; 118 p. Pruis. f 320.

Garst zonder handel.

Beurs van Amsterdam.

Maandag 12 Julij ten 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 58 ½. Ditto 5 pCt. 70 ¾. Ditto 5 pCt. rescontre 70 ¾. Ditto Certific. 5 pCt. 90 ⅝. ½. Handelm. 175 ¼. ½. ¾. Aand. Holl. Spoor 30 ½ ½. 113. Ardoins 85 p. m. 71. Ditto 510 p. st. 165 ¼. Ditto Cert. 13. Spanje Binnenl. 3 pCt. 28. 27 ½. Portug. 3 pCt. 34. Ditto 4 pCt. 33 ⅝. ½. ⅛. Oude Russen 106 ¾. Ditto 4 pCt. 91. 90 ¾. Do. Stieglitz en Co. 90 ¼. Mexik. van 100 p. m. 19.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren de Maas te Grave en van de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

Datum	MAAS TE GRAVE: boven AP.		GEVALLEN.	GEVALLEN.	DIEZE TE 'S BOSCH: boven O.		onder O.		GEVALLEN.	GEVALLEN.
Julij	ell.	duim.	duim.	duim.	ellen	duim.	ellen	duim.	duim.	duim.
12	5	31	»	2	»	»	»	»	»	»
13	5	31	»	»	»	»	1	26	»	4
14	5	»	»	»	»	»	1	26	»	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim beneden [illegible]

Hoogte van den Rijn te Keulen, 11 Julij voet 3 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE BOOY te Bosch.